

Därför valde jag ställning

Kristoffer Dahl berättar

MASSAGEFORMER!

Coachen tipsar!

Vi måste stå upp för den "svenska modellen"

För ett tag sedan var jag med på en träff som Sveriges byggindustrier ordnade i ämnet sund konkurrens, det var deltagare från BI, Byggnads samt tillsynsmyndigheter som Polisen, Skatteverket, Arbetsmiljöverket och Länsstyrelsen.

Allt sedan vi i Sverige industrialiserade oss i modern tid har vi haft den "svenska modellen" att förhålla oss till. Vi har haft och har lagar och förhållningsregler samt avtal som reglerat oss under denna tid. Min förutfattade mening innan mötet var att allt som vi i Sverige byggt upp under århundraden håller på att barka åt skogen.

Arbetsmiljöverket började sin presentation med orden: 40 % bedömer att det är en låg risk att bli upptäckt om arbetsgivare låter arbetstagare arbeta för mycket övertid, betalar svarta löner, har arbetstagare som inte har tillstånd att arbeta i Sverige eller bryter mot regler om arbetsmiljö. Var fjärde byggarbetsgivare och transportarbetsgivare anser att de har liten möjlighet att överleva utan att själva börja tumma på reglerna.

Just i den sekunden var jag beredd att lämna rummet, sluta i branschen och flytta in i en jordkula. Alla mina förutfattade meningar innan mötet blev just bekräftade. Jag övergick till att spela tetris på telefonen när jag plötsligt uppfattade ordet samverkan någonstans i bakgrunden.

Som över en natt vände mitt intresse för mötet. Att få information från mötesdeltagarna på ett kortfattat och sammantaget sätt gör att jag återigen hysar hopp om en sundare konkurrens på lika villkor.

ATT regeringen skjuter till ekonomiska medel.

ATT Arbetsmiljöverket är övergripande myndighet för samverkan tillsammans med Polisen, Skattemyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Migrationsverket, Länsstyrelsen och andra myndigheter. Deras kunskap, uppdrag och regler skiljer sig åt, men när vi kombinerar dem i våra gemensamma insatser kan vi verka från olika håll för att komma åt fusk i olika branscher. Oseriösa företag bryter mot flera regelverk vilket är intressant för flera myndigheter. Samarbetet gör att de mest effektiva verktygen kan användas i varje fall.

ATT Stockholms byggmästarförening och Byggnads har ett gemensamhetsabete i Fair Play.

ATT vi andra branschaktörer lever som vi lär och fortsätter vårt arbete med att vakna i morgon till ett sundare och bättre Sverige.

*God jul och ett gott nytt år
Anders Strömbäck*

13

26

INNEHÅLL

Ordförande har ordet	2
Auktorisationen ger effekt i beställarleddet	4
Enkät om auktorisationen	7
Höstmöte i gruppandans tecken	8
Ställningsfrågor på regeringsnivå	10
Myndighetssamverkan ska stoppa fusk	13
Fokusområden för STIB	16
Ställningsbranschen i Italien	19
Händelsen i Frövi	20
Coachen tipsar: Massage	23
Därför valde jag ställning	28
STIBs inplanerade kurser	32
Lösning korsord 2/2016	33
Korsord	35

Ställningsaktuellt
Ansvarig utgivare: Anders Strömbäck

REDAKTIONEN

Ingela Stjernberg, Håkan Carlsson, Daniel Pernikliski

Annonsering, annonsmaterial samt manuskript avsedda för publicering i tidning sändes under adress:

Ställningsaktuellt
Box 38
294 21 Sölvesborg

Tel: 0456-33 30 95
E-post: info@stib.a.se
STIB på internet: www.stib.a.se

Produktion/Tryck:
Holmbergs i Malmö AB
Tel: 040-660 66 00
Tidningen skickas till medlemsföretagen för distribution

God Jul

önskar

med en lysande ställning

Auktorisationen ger effekt i beställarledet

Trots E.ONs beslut om att alla upphandlingar av ställning ska ske av auktoriserade företag, var det ett icke auktoriserat företag som fick ramavtalet på anläggningarna vid Högbytorp. Men så fort det kom till ledningens kännedom bröts affärsuppgörelsen upp.

– Upphandlingen gick inte rätt till. Det kom till min kännedom genom att ett konkurrerande ställningsföretag hörde av sig och nu rättar vi till det – gör om och gör rätt, säger Håkan Bengtsson, arbetsmiljösamordnare på E.ON.

Det här är en otroligt viktig signal för andra ställningsföretag, att auktorisationen äntligen börjar ge effekt även på beställarsidan. Det berörda ställningsföretaget behöver se över sin organisation och auktorisera sig för att kunna vara med på framtida upphandlingar hos E.ON.

– De förlorade sitt ramavtal och de ställningar som byggts måste rivas och sedan byggas upp igen. Företaget kommer inte att hinna auktorisera sig till sommaren och så långt hinner vi inte vänta, säger Håkan Bengtsson.

Redan 2014 beslutade E.ON om de nya reglerna, men vanligtvis sträcker sig ett ramavtal över minst fyra år och de uppgörelser som inleddes före beslutet gäller

under avtalsperioden. Det här är en av förklaringarna till att beslutet fortfarande är ganska obekant i vissa delar av organisationen. Håkan Bengtsson berättar att inköparen av ställningarna till Högbytorp trodde att E.ONs krav var att ställningsföretagen skulle ha ett vanligt STIB-medlemskap och därför har inköpsrutinen inte fungerat.

– Vi har bristande beställarkompetens på ställningar och det har varit svårt för avdelningarna att skilja på vanliga medlemmar och auktoriserade företag. STIB behöver också bli bättre på att marknadsföra skillnaderna så att beställarna verkligen förstår att det finns ett mervärde hos auktoriserade företag, säger Håkan Bengtsson.

På branschorganisationen jobbar man kontinuerligt med marknadsföringen av auktorisationen, berättar Håkan Carlsson, kanslichef för STIB. Det har skrivits om auktorisationen i alla de senaste numren av Ställningsaktuellt, som också når beställarledet. Styrelsen har också gett kansliet i

uppdag att ta fram en ny logotyp för auktoriserade företag som tydligt skiljer sig från STIBs vanliga logotyp.

– Kursen Beställning, mottagning och kontroll ställning är också en viktig del i marknadsföringen. Där tas auktorisationen upp flera gånger.

För att stärka auktorisationen är det också viktigt att STIB kontrollerar att företagen verkligen håller den kvalitet som utlovas. Den här problematiken var det som satte igång arbetet med revisioner och nu har man kommit en god bit på väg. Revisorer har utbildats och närmare hälften av alla auktoriserade företag har reviderats hittills. Responserna har varit väldigt goda hos företagen även om återkopplingen inte riktigt funkar som den ska än. Man får komma ihåg att det här projektet ännu är rätt nytt och det är mycket administration och logistik som ska klaffa.

Revisionerna har inneburit att ett företag blev av med sin auktorisation. Det är naturligtvis beklagligt men också nödvändigt för att auktorisationen ska behålla sin kvalitet.

– De fick ett antal allvarliga avvikelser (röda avvikelser) vilket kräver en handlingsplan, men också ett återbesök för att visa att problemen verkligen har åtgärdats. De återkom med en handlingsplan, men när vi var ute kvarstod avvikelserna, säger Håkan Carlsson.

Illustrationer: Scheiwiller Svensson Arkitektkontor AB

Bild: Stina Rosen

Håkan Bengtsson meddelade ledningen så fort han fått reda på att upphandlingen vid Högytorp inte gått rätt till.

Det är också vanligt att företag glömmar bort den egna vinningen med en auktorisation. Struktur och ordning ger mer lönsamhet, oavsett om det genererar fler beställningar eller inte.

Robert Kalsås äger och driver företaget Bröderna Birgersson Ställningar AB som har varit auktoriserat sedan tolv år tillbaka. Han har inte låtit sig styras av om beställaren kräver auktorisation eller inte.

– För mig har det inte handlat om att få ytterligare beställningar utan om att få ett väl fungerande företag. Utan STIB-auktoriseringen hade mitt företag aldrig varit där det är i dag, säger Robert Kalsås.

Av nyfikenhet testade han att lägga in olika ekonomiska parametrar i ett excelark, både för auktoriserade och icke auktoriserade företag. På så sätt ville han se om det fanns någon skillnad.

– Jag lade in saker som soliditet, kassa och vinst och man kunde se att överlag var de auktoriserade företagen starkare och mer lönsamma, säger han.

Text: Daniel Pernikliski

– För mig har det inte handlat om att få ytterligare beställningar utan om att få ett väl fungerande företag.

Robert Kalsås

Bild: Daniel Pernikliski

I över 30år har Turner Access konstruerat och tillverkat innovativa och säkra lösningar för bygg- och underhållssektorn.

Turner Access välkomnar Benny Lindström som Country Manager.

Turner Access Sweden AB

Försäljning och design / support

Mail: Benny.Lindstrom@Turner-access.co.uk

Mob: 070-307 3500

Web: www.turner-access.co.uk

Lager i Malmö och Stockholm med dagliga leveranser till övriga landet.

Vad betyder auktorisationen för er?

Carl-Göran Grönvik, vd Ställningsbyggarna i Sundsvall AB.

– Den är ett kvitto på att vi har ordning och reda, både på papper och personal. Våra ställningsmonter är utbildade och vi följer regelverket. Det är en extra kvalitetsstämpel helt enkelt. Däremot är det inte solklart att auktoriseringen alltid ger oss konkurrensfördelar affärsmässigt. Visst har vi vunnit några upphandlingar, tack vare auktorisationen. Men vi har också förlorat affärer gentemot icke auktoriserade företag.

Anders Hermansson, ägare Hermanssons Byggställningar AB, Falkenberg.

– Dels är det en kvalitetsstämpel gentemot våra beställare, dels en kvalitetsgaranti i vår egen organisation. Genom en auktorisation testar man sin egen kvalitet. Vi är seriösa och tar både utbildning och säkerhet på allvar. Att Eon rivit upp en affärsuppgörelse med ett icke auktoriserat företag är bra. De går i bräsch för att verkliga mena vad de säger, på så vis jobbar vi också för att branschen ska komma ifrån utbildad och underbetald personal.

Sammy Karlsson, vd Bromölla ställningsmontage AB.

– Den betyder att vi står för det vi säger och vi håller det vi lovar! Vi bygger säkert och vi följer lagar och regler vad gäller bland annat arbetsmiljön. Våra anställda är utbildade. Det är viktigt för oss att beställaren vet vad de får när de anlitar oss. Vi berättar gärna att vi är auktoriserade och tycker att det är viktigt att beställaren värderar kvalitet – och inte bara ser på prislappen. Tillsammans med andra auktoriserade företag jobbar vi för att kvalitetsstämpeln ska vara avgörande vid upphandlingar.

Daniel Asp, vd IBS Byggnadsställningar AB, Oskarshamn.

– Våra kunder ska veta att vår personal och alla medarbetare är välutbildade och uppfyller alla de krav som en beställare kan förvänta sig. Väljer kunderna mellan två, i övrigt likvärdiga företag, så tror jag att de väljer den auktoriserade firman. En av de viktigaste sakerna är att vi håller alla utbildningar uppdaterade. Jag önskar att STIB som branschorganisation fortsätter att marknadsföra och trycka på vikten av auktorisation.

Håkan Jansson, vd Gästriklands Byggnadsställningar AB

– Vi har varit auktoriserade sedan 2005. Auktorisationen har inte, som jag trodde, inneburit att vi fått mer jobb av "större" beställare, som ställer krav på kvalitet. Det finns en inbyggd tröghet i att förmedla till beställarna vad en auktorisation innebär. 12 år efter vår auktorisation börjar vi, i förfrågningsunderlag, se att auktorisation är meriterande, även om det inte är något krav. Auktorisationen har framför allt inneburit att vi har ett verktyg för att bygga upp en fungerande struktur med välutbildad personal i företaget.

Text: Birgitta Lindwall Wiik Bild: Privat

#metoo-rörelsen i byggbranschen

Snickaren Emmelie Renlund, ombudsman på Byggnads, startade Facebookgruppen #sistaspikenikistan som snabbt exploderade och fick över 12 000 medlemmar. Folk fortsätter att höra av sig men hittills har gruppen fått in över 4 600 namnunderskrifter och över 200 vittnesmål om övergrepp. Emmelie Renlund menar att i första hand behöver arbetsgivarna ta sitt ansvar och visa vägen, men att det också finns ett ansvar hos alla.

Byggnadsarbetaren

Bild: Pixabay

Kvinnor som väljer bygg

Att locka kvinnor till byggbranschen kanske inte är så svårt som det ofta sägs. I alla fall om man ska gå på Ikano Bostads efterlysning av kvinnliga snickarlärningar. Över 300 personer sökte till 16 platser. Projektet "Hentverkarna" som Ikano Bostad startade är inte bara ett försök att lösa bristen på arbetskraft i byggbranschen, utan också ett sätt att öka lönsamheten generellt. De menar att blandade arbetsplatser är mest effektiva.

Byggnadsarbetaren

Ett studiebesök ordnades på Duomo di Milano.

Höstmöte i gruppandans tecken

Höstmötet 2017 ägde rum i Milano och innehöll både intressanta studiebesök och ett givande möte. Ett nytt, mycket uppskattat grepp för i år, var att deltagarna delades in i mindre grupper och diskuterade aktuella frågor för branschen.

STIBs årliga höstmöte den 23 september var välbesökt som vanligt och vädret bjöd på sommarvärme, något som man inte blivit bortskämd med i Sverige i år.

Deltagarna på mötet delades in i mindre grupper och diskuterade frågor som är aktuella för branschen. En av frågorna var hur man bäst säkrar ställningsbyggarna mot fall.

Synen var ganska gemensam i grupperna om att man i dag jobbar med säkerhetslina i första hand men att man i framtiden vill att skyddet ska vara integrerat i ställningen. Även om skyddslinan alltid kommer att behövas som komplement. Redan nu finns lösningar där man på förhand kan sätta upp permanenta räcken på bomlaget ovanför, så att det finns där när man kommer upp. Som exempel kan nämnas Layhers så kallade Franska räcke. Något som de har valt att inte marknadsföra så hårt i Sverige av hänsyn till ökade investeringskostnader för företagen. Men så fort företagen är redo finns det färdigt att beställa.

– I Frankrike har det funnits ett myndighetskrav i 25-30 år att man ska ha ett kollektivt fallskydd som är integrerat i systemet. Därför har vi, och en del andra leverantörer för den delen, utvecklat ett system för det, och det här är en produkt som används dagligdags i Frankrike, med stor framgång, säger Nikolaj Murikoff, vd på Layher i Sverige.

Investeringskostnader var något som många företag upplevde som ett stort hinder. Nikolaj Murikoff menade att kostnaderna kanske inte behövde bli så stora men att det ändå är någonting som tillkommer när man måste köpa en ny detalj till sitt system. Harry Wallther, grundare och vd på PlusEight, flikade in att investeringskostnaderna inte alls behöver bli dyra om man använder deras nya produkt "HiMount". Det är en monteringsplattform som man har med sig upp på ställningen. Den gör att man kan montera räckena på bomlaget ovanför medan den skyddar ställningsbyggaren mot fall.

– Vårt HiMount-system är billigare än

selar och selar måste dessutom kontrolleras, uppgraderas och bytas ut. Så det blir väldigt billiga investeringskostnader, säger Harry Wallther.

Leverantörerna berättade att de som vill prova deras fallskydd är hjärtligt välkomna att komma ut till de olika depåerna och testa att bygga med dem.

De andra frågorna som diskuterades var: Hur klarar vi av rekryteringsbehovet? Ska vi ha ackord i ställningsbranschen? Hur engagerar vi fler medlemmar att jobba aktivt? Vad ska STIB jobba med i framtiden?

Rekryteringsbehovet ser ut att vara väldigt stort, både i dagsläget och i framtiden. Nu löser många bemanningen med inhyrd arbetskraft, men flertalet företag skulle vilja klara sig med egen personal och bara ha inhyrd arbetskraft vid toppar.

Ett förslag var att man skulle undersöka om det gick att hitta ett samarbete inom UEG (europeiska branschföreningar och leverantörer). Att arbetskraft skulle kunna

Mikael Ekman, vd på Fallsafe i Norden, pratar om personligt fallskydd. Han berättar att de producerar sina selar i en fabrik i Portugal, där det jobbar 50-60 sömmerskor.

vandra mellan länderna till där det för tillfället är hög arbetsbelastning. Man menade att det är slöseri om bra arbetskraft går arbetslös i ett visst land, medan det är högkonjunktur och personalbrist i ett annat.

Flera företag ansåg att ackord inte hör hemma i ställningsbranschen. De menade att det är väldigt svårt att måna om säkerheten samtidigt som ställningsbyggarna får mer betalt ju snabbare det går. Andra tyckte att man behöver någon form av prisjobb men att det måste var annorlunda utformat än dagens ackord-system, så att det inte tummar på säkerheten. Många företag skulle vilja ha möjlighet att ge individuella löner, men det är något som inte är tillåtet inom Byggnads.

För att öka engagemanget i föreningen tyckte många att man måste skärpa kraven på ett vanligt STIB-medlemskap – deltagande i möten och så vidare. Andra tyckte att ingångskraven i sig inte bör vara hårdare än de är i dag, men med den stora skillnaden att man skulle förbinda sig till

att auktorisera sitt företag inom tre år, för att behålla medlemskapet. Vissa tyckte att det fanns en risk då att det skulle urvattna auktorisationen. Det här är en vågskål och frågan kommer att stötas och blötas hos styrelsen innan det tas något beslut.

När det slutligen kom till vad föreningen ska arbeta med i framtiden fanns en önskan om att STIB, tillsammans med leverantörer, skulle ta fram dimensioneringar för takfotställningar. Något som diskuteras just nu inom STIBs tekniska kommitté. Man ville ha information om andra alternativ till det rep och talja. Man ville ha en ny ABSE. Sveriges Byggindustrier kontaktade föreningen 2011 och ville ta bort ABSE och i stället införa branschspecifika tillägg till AB04 och ABD06.

– Det skulle definitivt kunna funka och vi är en grupp ur styrelsen som har jobbat fram ett förslag på hur det här skulle kunna se ut, men vi hörde aldrig något från BI. Nu jagar vi chefsjuristen på BI för att få igång det igen, säger Håkan Carlsson, kanslichef för STIB.

Att jobba i grupper var ett var ett populärt inslag och Håkan Carlsson tror att det i sig skulle kunna öka engagemanget, eftersom det ökar känslan av att bidra aktivt.

– Det var otroligt uppskattat och folk fick ventilera många frågeställningar, både de STIB hade och egna. Nya grupparbeten efterfrågas redan inför nästa år, säger han.

Ett studiebesök ordnades på Duomo di Milano och tre olika grupper fick en guddad tur inne i domen och därefter på taket, där man kunde se torn och skulpturer på nära håll. Visningen avslutades med en mycket intressant presentation och diskussion med en arbetsledare på beställarsidan och konstruktören på företaget som byggde ställningarna åt Duomo di Milano sedan 15 år tillbaka. Han visade ritningar och berättade hur noggranna förberedelserna innan en ställning kunde byggas var. Vissa konstruktioner hade bara några millimeters spelrum och var tvungna att provlyftas och testas innan man kom fram till en bra lösning att montera den på.

De fokusområden som styrelsen har gett kansliet för STIB i uppdrag att ha som huvudmål 2017/18, blev också presenterade på mötet. Det kan man läsa om längre bak i tidningen. Liksom mötets inledande redogörelse för ställningsbranschen i Italien.

Text och bild: Daniel Pernikliski

Tre tips för chefen

1. Låt personalen veta att deras insats är uppskattad. Ibland uppfylls ett mål och ibland inte, men att personalen gör sitt allra bästa är egentligen allt man kan kräva.
2. Håll utkik efter mål som uppnås och uppmärksamma det. Stora och små resultat görs hela tiden i olika former, på daglig basis, veckovis, månadsvis och över längre perioder.
3. Ta dig tid att dela arbetslagets glädje när det tagit sig förbi en viktig milstolpe. De lägger mycket av sin tid på företaget och behöver beröm för att orka ta nya tag.

I mötet med arbetsmarknadsminister Ylva Johansson fick STIB chans att framföra viktiga frågor inom branschen.

Ställningsfrågor på regeringsnivå

I augusti träffade STIB arbetsmarknadsminister Ylva Johansson för att diskutera tre stora utmaningar i ställningsbranschen. De alldeles för få och bristfälliga inspektioner som genomförs av Arbetsmiljöverket, utbildningskraven och det stora rekryteringsbehovet.

Före mötet hade mötesdelegationen framfört sina synpunkter i skriftlig form till regeringskansliet. Här fanns ett konkret förslag för att få bukt på den osunda konkurrens som finns till följd av att Arbetsmiljöverket gör för få och för bristfälliga inspektioner.

– Vårt förslag var att två inspektörer per region, totalt tio inspektörer, skulle specialutbildas och bara jobba med ställning. Det skulle räcka för att få rätsida på branschen väldigt snabbt, säger Håkan Carlsson, kanslichef för STIB.

Regeringen gav Arbetsmiljöverket i

uppdrag att kontrollera och sanktionera de som bröt mot arbetsmiljoregler för att få konkurrensfördelar. Ett uppdrag som sträcker sig från 2015-2018. Men mellan 2015 och 2016 nästan halverades antalet inspektioner och fortsätter sedan dess att sjunka, helt enkelt för att Arbetsmiljöverket saknar resurser.

– Vi ville framföra till regeringen att de aldrig kommer att nå upp till sina mål så länge det ser ut så här bara i vår lilla bransch.

STIB framförde också ett förslag om en ändring i ställningsföreskriften, där det

står att om man arbetar med ställning som sin huvudsakliga syssla bör man ha mer utbildning än vad lagen kräver. Men så länge det bara är en rekommendation har det ingen större effekt och därför vill STIB att det ska bli ett krav. Det skulle göra det svårare för oseriösa utbildningsgivare och öka säkerheten.

– Det här försöker vi ändra på och har en kontinuerlig dialog med Arbetsmiljöverket men vi får dåligt gehör från dem högre upp i ledningen. Det ville vi uppmärksamma regeringen på.

Den tredje stora utmaningen är stimu-

leringsåtgärder för rekrytering. Branschen har ett skriande behov av nyrekrytering och STIB ser en enorm möjlighet i att hitta arbetskraft hos nyanlända som kommer och har kommit till Sverige.

– Man vill ha ut dem alldeles för snabbt i arbete, och företagen ser ett problem i det här. Vi har tillsammans med utbildningsföretaget Hermods tagit fram ett utbildningsprogram som vi är övertygade om skulle förbereda deltagarna bra, säger Håkan Carlsson.

Förutom att mötet gav en chans för STIB att framföra och diskutera de här frågorna, gav det också en möjlighet att höra mer om vad regeringen faktiskt redan gjort. I budgetpropositionen för 2018 kommer de att ge Arbetsmiljöverket 18 extra miljoner för att stärka tillsynen av osund konkurrens. Det handlar mycket svart arbetskraft, illa behandlad arbetskraft, lågavlönad arbetskraft och så vidare.

I år fick Arbetsmiljöverket 25 extra miljoner för att stärka tillsynsverksamheten, något som har gett möjlighet att anställa cirka 100 nya inspektörer. Man ska dock komma ihåg att fram till det här har anta-

let inspektörer stadigt minskat. Dessutom krävs det ett till två års introduktion innan de nya inspektörerna är klara för fältet.

Förra året tillsattes fem regionala myndighetsteam, där Polisen, Skatteverket, Arbetsmiljöverket och andra myndigheter gör gemensam tillsyn. Man har mycket fokus på ekonomisk brottslighet, som växer stort även i ställningsbranschen.

Nyligen har regeringen infört att svenska fackförbund alltid kan kräva kollektivavtal hos utstationerade. Man har också stärkt tillsynsrätten för regionala skyddsombud så att de i dag kan gå in på arbetsplatser där det inte finns medlemmar i Byggnads och kontrollera arbetsförhållandena. Det kunde de inte tidigare.

Polisen har fått utökade möjligheter att kontrollera illegal arbetskraft, och man har stärkt tillsynsskyddet för de som rapporterar om missförhållanden.

En av de positiva effekterna av mötet var att STIB kommer att fortsätta dialogen med Ylva Johannsons sakkunniga tjänstemän, som också deltog på mötet.

– Det är inte slut här, vi har fått framföra viktiga synpunkter till Ylva Johans-

Ylva Johansson var intresserad och ställde många frågor under mötet.

son och nu har vi fått kontakten med två av hennes politiskt sakkunniga för vidare dialog. Det är en jättemöjlighet, säger Håkan Carlsson.

*Text: Daniel Pernikliski
Bild: Ingela Stjernberg*

Som resultat av mötet fick STIB kontakt med två av Ylva Johannsons sakkunniga, för att föra en vidare dialog om branschens stora utmaningar.

Vi önskar er alla
en God Jul och
ett Gott Nytt År!

Nyhet

**HAKI Designverktyg
för konfigurering av HAKITEC väderskydd.**

Webbaserat, med några enkla knapptryckningar skräddarsyr du ditt tak.
Förutom ritning och specifikation, får du en 3D modell som du kan studera in i minsta detalj.
Med hjälp av din mobilkamera, kan du dessutom placera den i valfri miljö.

HAKI – byggnadsställningar och väderskydd för temporära arbetsplatser

SÄKER – produktutveckling, kvalitetssäkring och modern produktion

ENKEL – ett fåtal grundkomponenter till både ställning och väderskydd

FLEXIBEL – teknisk support, utbildning och finansiering

PRODUKTIV – effektiviserar ert dagliga arbete

HAKI®

Kontakta oss så hjälper vi dig 044 - 494 00 · 031 - 18 08 60 · 08 - 500 290 45 · www.HAKI.com

Ylva Johannson var med på en inspektionsrunda där myndighetsteamet i region öst gjorde tillslag på olika byggarbetsplatser.

Myndighetssamverkan ska stoppa fusket

I en ny satsning på myndighetssamverkan sätts speciella team ihop och gör tillslag på olika arbetsplatser. – Hittills har nästan inga byggarbetsplatser klarat sig. Bland annat finns det ett omfattande fusk med ID06, säger Mikael Roos, arbetsmiljöinspektör på Arbetsmiljöverket.

Förra året bildades myndighetsteamet i landets olika regioner och i år har flera insatser genomförts. Mikael Roos är teamledare för myndigheterna i region öst – Stockholms, Södermanlands, Östergötlands och Gotlands län. Ett par gånger i veckan görs inspektioner på olika arbetsplatser i hans region, i varierande storlek.

– Arbetsmiljöverket, Skatteverket, Gränspolisens och Länsstyrelsens är en ganska vanlig bestyckning. Sedan har vi Migrationsverket och Ekobrottsmyndigheten på telefon om det skulle behövas, säger han.

Totalt samverkar Arbetsmiljöverket med tolv olika myndigheter, men alla är

inte med i det operativa teamet utan samverkar på en högre nivå.

I stort sett på alla byggarbetsplatser fuskar man med ID06, berättar Mikael Roos. Ibland beställer ett företag mängder med kort trots att de har väldigt få anställda i företaget, och gång på gång hittar man personer med ett företagsnamn på ID06-kortet, medan samma person får lön i ett annat bolag.

Att ställningarna är riktigt dåliga är också vanligt och ofta jobbar man utan fallskydd. Flera gånger har det här lett till sanktionsavgifter.

– Vi hittar ställningar som är fruktansvärt undermåliga – det är som att gå tillba-

Arbetsmiljöverket: Mikael Roos är teamledare för myndighetsteamet i region öst.

”Hittills har nästan inga byggarbetsplatser klarat sig” säger Mikael Roos, inspektör på Arbetsmiljöverket.

Bild: Arbetsmiljöverket

Mikael Roos berättar att teamen ofta stöter på ställningar som är fruktansvärt dåliga.

ka till hur det såg ut för 30-40 år sedan eller mer. Plank ligger lösa och det finns varken skydd utåt eller inåt i ställningen.

Arbetsmiljöverket bedriver underrättelsearbete i samverkan andra myndigheter, så vilka platser teamet väljer att göra tillslag på varierar och bestäms utifrån vad som gör störst samhällsnytta. Men också utifrån hur mycket tillgänglig personal som för tillfället finns i de olika myndigheterna.

– Vissa byggen måste vi vara så många på att vi inte alltid klarar av det, helt enkelt.

De får också många tips – inte bara från aktörer i byggbranschen utan även från privatpersoner. Men Mikael Roos poängterar att många tips är färskvara. Om någon exempelvis tipsar om folk som går på tak utan fallskydd är det inte säkert att de är kvar nästa dag.

Mikael Roos berättar att det har gjorts riktigt stora tillslag där bara gränspoliserna har haft fler än 20 personer i teamet. Man har varit på byggen där nästan hälften av arbetsstyrkan har utvisats efter tillslaget.

– Ibland springer folk ut från arbetsplatsen när vi kliver in och det har aldrig hänt tidigare historiskt.

I september i år följde Dagens Nyheter med när insatsteamet gjorde tillslag på olika byggarbetsplatser. Det resulterade i stängda byggen, utvisningar och rejäla sanktionsavgifter. Även arbetsmarknadsminister Ylva Johansson var med på inspektionsrundan och tyckte det var glädjande att de prioriteringar som regeringen gjort fungerade.

– Så här får man hålla på – tegelsten för tegelsten för att försöka bygga en mur mot utnyttjande av människor, och i förlängningen även mot osund konkurrens mot seriösa företag. Det här har gett bra effekt hittills även om man inte ska tro att det finns en lösning som löser allt, sade Ylva Johansson till DN.

Nästa år 2018 kommer arbetet med inspektionerna att bli mycket mer omfattande eftersom resurserna kommer att öka. Arbetsmiljöverket får ytterligare 18 miljoner kronor per år, under en treårsperiod, för att stärka arbetet med myndighetssamverkan. Det är jättemycket pengar i det här sammanhanget menar Ylva Johansson. Bemanningen inom arbetsmiljöverket kommer inte att bli ett problem berättar Mikael Roos, eftersom de har haft jättemånga nyanställningar.

– Vi har tio inspektörer som precis är färdigutbildade i vår region, och i går fick vi 14 nya som ska sätta sig i skolbänken. Det här är en fråga som prioriteras av ledningen, säger Mikael Roos.

Text: Daniel Pernikliski
Bild: Lisa Mattisson

God Jul & Gott Nytt år!

**Alla kunder och leverantörer – Tack för detta år,
nu blickar vi framåt mot ett nytt fantastiskt år!**

Byggnadsställningar från

ALTRAD
plettac assco

Väderskyddstak från

COMBISAFE
UBIX Roof

**Huvudkontor och
lager i Göteborg**

Marieholmsgatan 134 B
415 02 Göteborg
Vx 031-26 60 60

**Kontor och lager
i Stockholm**

Tegelbruksvägen 2 A
746 30 Bålsta
Vx 08-33 20 20

assco.se

BYGGSTÄLLNING & VÄDERSKYDD

HK/Lager Göteborg • Marieholmsgatan 134 B • 415 02 Göteborg • Vx: 031-26 60 60
Lager Stockholm • Tegelbruksvägen 2 A • 746 30 Bålsta • Vx 08-33 20 20

A-P Ställningsprodukter AB

info@assco.se • www.assco.se

OBS!
**Ny adress i
Stockholm**
Tegelbruks-
vägen 2 A
Bålsta

Styrelsen har gett kansliet i uppdrag att jobba extra mycket inom vissa områden.

Fokusområden för STIB

Det styrelsen har ringat in som fokusområden för STIBs kansli att jobba med under 2017/18 kan delas in i fem huvudpunkter. **Omvärldsbevakning, Riksföretagen inom bygg och industri, Myndighetspåverkan, Byggnads som samarbetspartner, Byggherrar.**

OMVÄRLDSBEVAKNING. STIB har bilden av att många företag utanför Sverige har större möjligheter inom planering, teknik och dimensionering. I Finland till exempel, har många företag en egen teknisk avdelning för att ta fram beräkningar, ritningar och så vidare. Om den bilden stämmer så måste STIB ta reda på varför och dra lärdom av det.

– Där tänker vi ta hjälp av UEG (organisationen för branschorganisationer och tillverkare i Europa) för att ta reda på hur det förhåller sig i andra länder och se om vi kan påverka på något sätt som gynnar ställningsbranschen i Sverige. Säger Håkan Carlsson, kanslichef för STIB.

RIKSFÖRETAGEN INOM BYGG OCH INDUSTRI. Skanska, NCC, Peab, Veidekke, JM och Svevia, sitter i något som kallas för en RS-grupp. När något händer i ett företag, som när Skanska förbjöd trätrall till exempel, så går det ganska snabbt för de andra företagen att införa samma sak. Det beror på att de sitter i den här gruppen och kommer överens om vilka regler som ska gälla.

– Vi ska försöka att vara mer aktiva och suga åt oss i ett tidigt skede hur gruppen tänker, kanske till och med kunna påverka. STIB har flera kontakter inom RS-gruppen som förhoppningsvis kan ge oss bättre information.

Genom riksföretagen ska STIB också försöka påverka beställarna med kursen beställning, mottagning och kontroll ställning. Eftersom det finns en stor okunskap i beställarledet, från inköp och beställning och ända fram till ute på projektet. När beställare går den här kursen blir det oftast en aha-upplevelse för dem, då STIB går igenom hela processen i en ställningsentreprenad. Vad är viktigt att tänka på vid förfrågan, anbud, beställning och så vidare, berättar Håkan Carlsson.

– Men vi har ju också stål-, skog-, kraft- och petroleumindustrin. Jag var uppe så sent som i förra veckan och höll en kurs för BillerudKorsnäs, som gjorde en provkurs för femton stycken. Nu har de valt att den här kursen ska köpas in till hela koncernen, för att lära sig mer om ställningsbyggnad.

MYNDIGHETSPÅVERKAN. Det tar tid att knyta kontakter och ända sedan det nya kansliet för STIB tillträdde 2013 har de arbetat för att hitta rätt personer inom olika myndigheter. Först nu börjar det ge ordentlig utdelning och då kan STIB också påverka i mycket högre utsträckning. Man har nu goda kontakter inom Skatteverket, Arbetsmiljöverket och nu senast inom Arbetsmarknadsdepartementet.

BYGGNADS SOM SAMARBETSPARTNER. Byggnads har en väldigt stor påverkan inom byggindustrin, och mycket inom arbetsmiljö och säkerhet. Genom BYNs yrkesråd har STIB knutit kontakter som kan vara till stor hjälp för att få fram kravställningar, som i sin tur ska nå fram till beställarna.

– Alla seriösa ställningsföretag ska få förutsättningar att bli kritiskt granskade av beställare, säger Håkan Carlsson.

BYGGHERRAR. Byggherren är den som är ytterst ansvarig för arbetsmiljön på en arbetsplats. Tidigare år har det lagts mycket fokus på att utbilda folk i ställningsbranschen, ställningsbyggare, arbetsledare och företagsledning. Det är något som STIB naturligtvis ska fortsätta med men mer fokus behöver läggas på byggherrarna, där det saknas väldigt mycket kunskap.

– Utöver det vi jobbar med löpande är det här områden som vi kommer att satsa extra mycket på den kommande perioden, säger Håkan Carlsson.

Text och bild: Daniel Pernikliski

Kansliet sammanfattar

Kansliet lyfter fram tre viktiga punkter som inte fått plats i de övriga artiklarna i tidningen. Arbetet med STIBs tekniska kommitté, ett nytt tillskott till auktorisationsnämnden, och ett spännande pilotprojekt tillsammans med Arbetsförmedlingen.

I föreskriften hänvisar man till typkontrollintygen för att ta fram dimensioneringshandlingar. Men STIBs tekniska kommitté har uppmärksammat problem med det här. Dels är intygen väldigt svårtolkade för användaren och dels varierar resultaten mycket från fabrikat till fabrikat. STIB vill införa ett standardsätt för hur de är utformade och för hur provningarna är utförda.

– Det här ledde till ett möte med Arbetsmiljöverket, som i slutändan är beställarna bakom typkontrollintygen, där vi efterlyste ett möte med RICE (före detta SP, Statens Provninganstalt) där frågan kan diskuteras, säger Håkan Carlsson, kanslichef för STIB.

Auktorisationsnämnden kommer att utökas med ytterligare en ledamot. Jonny Änges, arbetsmiljöchef på JM bostad i Sverige.

Som resultat av mötet med arbetsmarknadsminister Ylva Johansson fick STIB en

vidare dialog med hennes politiskt sakkunniga. Det ledde till att en strateg från Arbetsförmedlingen i Sölvesborg tog kontakt angående ett pilotprojekt för nyanlända och arbetslösa ungdomar. I ett möte med Arbetsförmedlingen och Hermods i Karlshamn bestämdes att aspiranterna ska samlas ihop och gå en förberedande kurs som ska leda dem in i ställningsbranschen. Kursen kommer att vara mellan fem och 25 veckor lång, beroende på vilken erfarenhet man har bakom sig. Tanken är att under den här tiden ska man gå Yrkesdel 1 (Allmän utbildning om ställning).

– För nyanlända innebär det att flera veckor kommer att ägnas åt yrkessvenska, säger Håkan Carlsson.

Text och bild: Daniel Pernikliski

Ställningskonsulten Ingvar Martinsson och Håkan Carlsson, kanslichef för STIB diskuterar typkontrollintygen med Åke Norelius från Arbetsmiljöverket.

Mötet med tekniska kommittén avslutas efter en dag där bland annat typkontrollintygen har diskuterats.

PETEX

Täck

- ✓ Bredare sortiment
- ✓ Effektivare leveranser
- ✓ Hämtdepåer

Ring Peter, 070-424 35 45, eller besök vår hemsida. Välkommen!

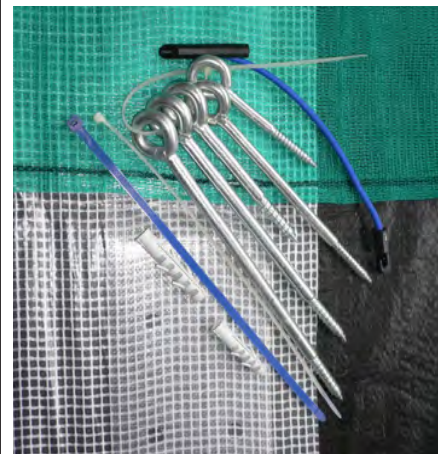
P.S.P.
INTERNATIONAL AB

Speditionsvägen 27, 142 50 Skogås
petex@pspinternational.se
www.pspinternational.se

PETEX

Täck

Ett väderskydd av högsta kvalitet för alla typer av byggnadsarbeten

Fråga alltid P.S.P. om Petex® Täck väderskydd och tillbehör!

QSR Modul

FLEXIBEL fasad och industriställning

STARK stabil med inbyggd avsträvning

SÄKER hand- och knäräcke i ett

SNABB inga horisontaler eller diagonaler

LÄTTARE dubbelräcket ersätter två horisontaler och diagonaler

EKONOMISK kortare monterings- och
lägre inköpskostnad

Inga Horisontaler eller Diagonaler

BYGGHISSAR

Böckers bygghissar är extremt moderna transportsystem som skräddarsys efter kraven på de olika byggarbetsplatserna. Kompakta dimensioner, överlägsen funktion och attraktiv prissättning gör dem oslagbara.

ÅTERFÖRSÄLJARE:

TBO Sweden AB

www.tbosweden.com
bernard@tbosweden.com
Tel 070-520 22 84

Nu i samarbete med
Nordic Scaffold AB

NORDIC SCAFFOLD

Hyvelvägen 8, 444 32 Stenungsund.
Tel 070-742 51 45 • stefan@nordicscaffold.se
www.nordicscaffold.se

Ställningsbranschen i Italien

Sedan finanskrisen har Italien haft många riktigt tuffa år och antalet utövare har reducerats med nästan hälften. Men sedan 2014 ser det lite ljusare ut och branschen har börjat återhämta sig något.

Som inledning till höstmötet redogjorde Nikolaj Murikoff, vd på Layher i Sverige, hur läget i ställningsbranschen i Italien är. Han hade fått hjälp av sina italienska kollegor med statistik. Numera, efter minskningen, finns det cirka 4000 anställda ställningsbyggare. Vanligast är ramställningar men rör- och kopplingsställningar är också väldigt vanligt i vissa regioner.

För att utbilda sig till ställningsbyggare ser det lite annorlunda ut än i Sverige.

– Det krävs en 28-timmarskurs, utan några direkta förkunskaper, sedan är man färdig att bygga ställning. Däremot måste man förnya utbildningen vart fjärde år, säger Nikolaj Murikoff.

Lönen är ungefär 15 – 20 euro brutto, beroende på erfarenhet och ställningsbyggarna betalar ungefär samma skatt som man gör i Sverige. Motsvarigheten till typkontrollintygen kommer att sluta gälla 2018 och en massa nya måste sökas, och då blir det spännande att se vilka som kommer att förnya och hänga på, berättar Nikolaj Murikoff. Nu finns det ungefär 60 olika tillverkare av ställning i Italien.

Man följer ett regelverk från 2008 som ställer krav på material, typkontrollintyg, färdiga beräkningar och så vidare. Förutom att Italiens motsvarighet till Arbetsmiljöverket kontrollerar att det här efterlevs, kontrolleras det även av primärvården.

– De har ergonomer och arbetsmiljöspecialister som är ute och kontrollerar och det finns både straffrättsliga påföljder och böter.

Sammanfattningsvis kan man säga att det ser lite ljusare ut nu för den italienska ställningsbranschen. Det är en hel del projekt på gång och det investeras inom både bygg och industri, berättar Nikolaj Murikoff.

Text och bild: Daniel Pernikliski

Förutom att Italiens motsvarighet till Arbetsmiljöverket kontrollerar att regelverket efterlevs, kontrolleras det även av primärvården. Ergonomer och arbetsmiljöspecialister är ute och kontrollerar. Om reglerna missköts finns olika påföljder.

Efter flera riktigt tuffa år sedan finanskrisen har den italienska ställningsbranschen börjat återhämta sig.

Händelsen i Frövi lämnar frågetecken

I oktober genomförde Byggnads en kontroll på BillerudKorsnäs pappersbruk i Frövi. Registrerade på arbetsplatsen fanns 52 ställningsbyggare som saknade utbildningsbevis. De stängdes omedelbart av från industrin, men redan dagen efter var 19 av dem tillbaka med nyutfärdade utbildningsbevis.

Utbildningsföretaget hävdar att de hade förberett utbildningen i cirka två veckor och att det var därför den kunde göras så snabbt. Om det stämmer, varför krävdes det då en kontroll först för att utbildningen skulle genomföras?

De 19 ställningsbyggare som fick sin utbildning kompletterad till nästa dag kommer huvudsakligen från Slovakien, anställda hos en estnisk underentreprenör. I sin tur anlitad av ett svenskt ställningsföretag. Enligt det svenska ställningsföretaget hade deras underentreprenör skjutit upp utbildningen på grund av sjukdom. Dock kvarstår faktum, att det först krävdes en kontroll.

– Det här innebär ju att underentreprenören var medveten om att deras anställda saknade korrekt utbildning men valde att sätta dem i arbetade på pappersbruket ändå, vilket är otroligt alarmerande, säger Håkan Carlsson, kanslichef för STIB.

Nästa frågetecken är den kompletterande utbildning som genomfördes. I lagen (Afs 2013:4) står tydligt att arbetstagarna ska ha fått utbildning på den nivå som krävs för arbetsuppgifterna. Den utbildning som krävs i det här fallet är Särskild utbildning om ställningar. Därefter har man stolpat upp vad utbildningen måste innehålla – en lista på sexton punkter.

De slovakiska ställningsbyggarna fick en genomgång av det svenska regelverket, vilket bara är en enda punkt på kravlistan. Håkan Carlsson menar att det i princip aldrig räcker och att det är anmärkningsvärt att utbildningsföretaget drog slutsatsen att det inte krävdes mer.

– Har man en bra slovakisk utbildning så håller den högre klass än många andra länders, men den behöver fortfarande kompletteras med flera punkter för att motsvara de svenska kraven. I minsta fall behövs två dagars komplettering, förutsatt att de verkligen kan uppvisa en accepterad utbildning från hemlandet, säger Håkan Carlsson.

Bild: Peter Krüger

Kenneth Svärd

Bild: Daniel Pernikliski

Håkan Carlsson

Bild: BillerudKorsnäs

Efter att Byggnads genomförde kontrollen på Frövi kontaktade de Arbetsmiljöverket för att komma och kontrollera ställningarna, men de hade inte tid att komma då. Om Arbetsmiljöverket hade kontrollerat hade det med största sannolikhet resulterat i kraftiga sanktionsavgifter.

– Egentligen borde jag väl ha kontaktat dem tidigare, via mejl, så att det blir diariefört. Men nu har de fått ytterligare tips om kontroller den här veckan. Vi kommer inte att släppa det här. Det kommer att rasa en ställning förr eller senare, det är bara en fråga om när, och då är det bara att hoppas att alla inblandade klarar sig med livet

i behåll, säger Kenneth Svärd, regionsordförande på Byggnads Örebro-Värmland.

När ställningsföretag, vana vid stora industrier och vid utländsk arbetskraft, inte vet om personalen som arbetar åt dem har korrekt utbildning eller inte, uppstår flera stora problem. Dels förlorar företagen sin egen trovärdighet, när de utlovar kunden något som de själva inte har koll på. Men värre är att det också skapar ett dåligt rykte som drabbar hela branschen.

Många företag är arga och frustrerade över händelsen, och upplever att det kraftigt hämmar konkurrensen, vilket belyser hur otroligt viktigt det är att problemati-

ken kommer upp till ytan. Händelsen rapporterades i tv, radio och tidningar.

– Det är bra att den här sortens betende får uppmärksamhet, så att vi får möjlighet att göra något åt det, säger Håkan Carlsson.

Nu pågår det flitiga diskussioner om vad det här kommer att resultera i. STIB samlar fortfarande information och för hela tiden dialog med myndigheter, medlemsföretag och andra aktörer i ställningsbranschen.

Text: Daniel Pernikliski

MONTERA SNABBT MED VÅRA LÄTTA KOMPONENTER

TREBEX BYGGNADSTÄLLNING

Nu finns vårt
breda ställnings-
tillbehörsprogram
att beställa direkt
på www.trebex.se

Ögla till förankrings-
skruv

Art Nr 8011

Stålförsänkringskruv

Art Nr 8015

Ögelskruv,
svetsad ögla

Art Nr 8022

Murningsankare

Art Nr 8120

Grips warm

Art Nr 5603

Buntband 29 cm

Art Nr 7320

T-Bult (Elfz)

Art Nr 5050

Flänsmutter (Elfz)

Art Nr 5060

Hylsnyckel 22/24 mm

Art Nr 6011

Snow grip

Art Nr 5619

SVENSKTILLVERKAT STÄLLNINGSSYSTEM SEDAN 1987

Våra ställningar har en patenterad kopplingsmetod som höjer er produktivitet. Ställningen har en stabil och säker konstruktion med rymliga och snubbelfria arbetsytor och de består av lätta detaljer som gör det enklare att både bygga och riva.

www.trebex.se | Telefon 0224-149 50

 TREBEX
Byggnadsställningar

Bild: Pixaby

Vem behöver yrkestrafiktillstånd?

En ställningsfirma som kör ut sitt material till en kund behöver inte yrkestrafiktillstånd, så länge det är egen personal och egna fordon. Med egen personal räknas också inhyrd arbetskraft. Med egna fordon räknas också korttidshyrd fordon.

Om ställningsfirman hyr in BÅDE transportfordon och förare från samma företag måste det företaget ha yrkestrafiktillstånd. Det är ställningsfirmans ansvar att kolla att företaget de hyr av har tillstånd. Det kan enkelt och gratis kollas upp hos Transportstyrelsen, om man har det inhyrda företagets organisationsnummer.

Transportstyrelsen

Bild: Fotolia

Yrkesintroduktionsanställning

- Ingen arbetsgivaravgift i upp till ett år.
- En hel yrkesutbildning via BYN betald av staten.
- En chans till kompetensförsörjning.

Det här är en ny väg in i branschen som kan bli verklighet om företaget anställer en nyanländ, med behov av en yrkesutbildning. Rabatten på arbetsgivaravgiften gäller även för långtidsarbetslösa och vissa ungdomar. Kontakta Arbetsförmedlingen för att ta reda på hur du ska gå tillväga.

Sveriges Byggindustrier

Anneli

Anna

Anneli och Anna:
Anneli demonstrerar massageövningarna på sin nya kollega Anna Gudevik, som också är både massör och reiki master.

FAKTA

Namn: Anneli Selberg

Ålder: 42

Gör: Certifierad massör, personlig tränare, reiki master i företaget Kroppsbalans. Företaget har nyligen utökat sin specialistkompetens med en ukrainsk idrottsläkare, Alex Gudevik, som arbetar med bland annat laser och akupunktur samt ytterligare en massör/reiki master, Anna Gudevik.

Bor: I en by utanför Luleå.

Familj: Maken Krister, 37, Rasmus, 10 och Emil, 1 år, schäfern Bolt.

Tränar: Slalom och golf.

Coachen tipsar om: MASSAGEFORMER

Stela bröstryggar, värkande nackar och orörliga axlar är vanliga problem hos den som arbetar med kroppen. Med rätt massage kan du få de spända musklerna att slappna av. Börja med att testa hemma!

Vem behöver massage?

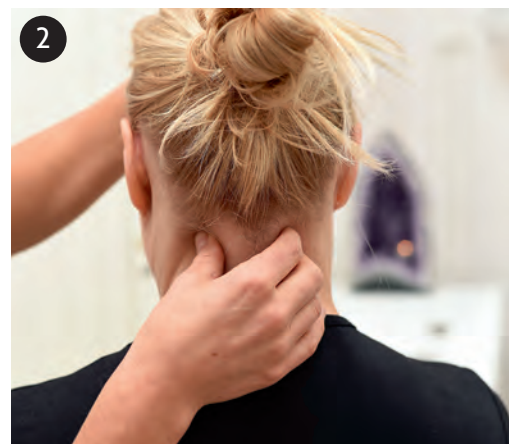
– Alla. Massagen kan anpassas efter just det din kropp behöver. Beröring är livsviktig för människor, men hurdan den ska vara varierar från person till person, men också från tillfälle till till-

fälle. Massagen stimulerar blodcirkulationen som är grunden till all läkning. För ställningsbyggare är ofta nacke, axlar, bröstrygg men även ländrygg vanliga problemområden.

När ska man boka tid för massage?

– Många tror att man inte behöver ta massage förrän man har ett problem med stress eller spända muskler, men det bästa är ju att förebygga problemen

ANNELIES MASSAGESERIE FÖR DEN SOM VILL PRÖVA HEMMA

Börja vid skullbasen och jobba dig nedåt efter nacken, koda för koda. Mjuka upp musklerna med bestämda klämrörelser, utan att ta i FÖR hårt. Jobba hela vägen ner till axlarna, som du också knådar enligt bilden.

och kanske ta en eller två massage tillfällen per månad.

Hur vet man vilken massageform man ska välja?

– En duktig massör läser av din kropp och dina behov. Kanske har du bokat tid för klassisk massage, men har ont i en muskel – då föreslår massören något annat, kanske idrottsmassage. De flesta massagetyperna går dessutom att anpassa efter din kropp och dess dagsform. Du

kan se beskrivningen av massageformen som en vägledning.

Gör någon av behandlingarna ont?

– Nej, det ska de inte göra. Massören ska läsa av din kropp så att det möjligen känns ”sköntont” – men massagen ska aldrig vara en plåga. Måste du spänna emot har massören gjort ett övertramp.

Hur många behandlingar behövs för att se resultat?

– Det varierar, men generellt kan man säga att yngre personer har en snabbare återhämtning än den som haft ont på grund av fel belastning i 30 år. Den som söker hjälp snabbt har inte hunnit få dåliga inlagringar och dålig hållning. Samtidigt ska det sägas att det aldrig är försent att ta tag i problemet och de flesta känner sig klart bättre redan efter tre behandlingar.

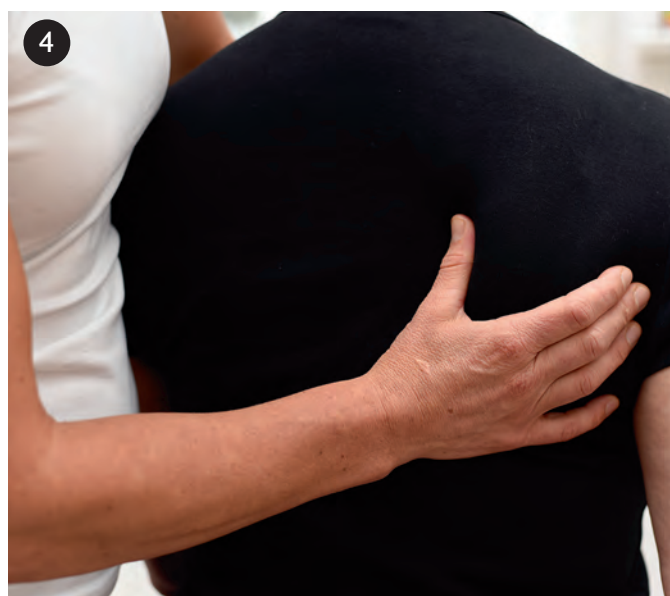
Text och bild:
Birgitta Lindvall Wiik

1 ⤴ Trapetziusmuskeln, som löper åt sidan mot yttre delen av axeln, är ett område som ofta är spänt. Jobba med en hand på var sida om muskeln, i en zick-zackrörelse. Börja från ryggraden och jobba hela vägen fram till axeln som knådas noga. Gör samma sak på andra sidan!

2 ⤴ Mjuka upp partiet kring skulderbladen! Ta stöd mot bröstkorgen med en hand och jobba systematiskt igenom skulderbladets kant med den andra handen. Jobba med små cirkelrörelser.

Rygg och bröst hänger ihop. När du är spänd i bröstmusklerna drar du fram axlarna och spänningar byggs upp i axlar och nacke. Därför behöver bröstmuskeln också masseras. Ta stöd mot ryggen med en hand och jobba med cirkelrörelser från bröstbenet upp till axeln.

Vilken massage passar dig?

Klassisk massage

En genomgång av kroppen, som går att anpassa så den blir mer djupgående eller avslappnande. Massagen minskar muskelspänningar och ökar både välbefinnande och cirkulation. Efteråt känner du dig mjukare, lugnare och rörligare.

Idrottsmassage

En djupgående och kraftfull behandling som har god effekt på kramp, stelhet, muskelknutor och spända muskler. Massagen mjukar upp de spända partierna och ökar blodcirkulationen, vilket ger en bättre återhämtning. Med dålig cirkulation drabbas man lättare av skador. Om muskulaturen är förkortad arbetar man med terapeutisk stretching. Terapeuten jobbar mycket med triggerpunkter.

Medicinsk massage

Behandlingen går ut på att få igång flödet och energin i musklerna, där det stagnerat på grund av exempelvis ett jobb som ställningsbyggarens. Behandlingen är resultatintriktad. Vanliga problemområden är spända nackar och axlar, där det är ganska

vanligt att man börjat få en ”nackpuckel”. Massagen syftar till att få igång flödet och energin i musklerna igen. Denna behandling kan kännas ”sköntond” och kan ges såväl förebyggande som rehabiliterande.

Intuitiv massage

En erfaren massör läser av kunden med sina händer. Massageterapin är influerad av reikihealing och bygger på idén att instängda känslor visar sig i spänningar. Massagen kan vara väldigt mjuk eller riktigt kraftfull. Den här behandlingen bygger mycket på ett förtroende mellan massageterapeut och kund och kan ses som en

storstädning av kropp och själ. Massagen är energigivande.

Hawaiimassage

Kallas också för Lomimassage och betyder ”från hand till hjärta”. Behandlingen har ett polynesiskt ursprung och bygger på att massagen följer havets rytm. Terapeuten jobbar med lång, vågliknande rörelser utan början och slut och behandlingen beskrivs som kärleksfull och helande. Ingenting gör ont, man känner sig omhändertagen och blir väldigt avslappnad. Känslan beskrivs som omslutande, som när en bebis ligger i mammas famn.

Hot stonemassage

Massagen utförs med varma lavastenar och är extra skön under årets kallare månader. Stenarna värms i ett vattenbad och terapeuten masserar dig med hjälp av stenarna. Behandlingen minskar spänningar och stress, värmen tränger djupt ner i lymfsystemet och är rensande. ”Skrapet” kommer ut i blodbannorna och det är viktigt att dricka mycket vatten efteråt, för att hjälpa kroppen att rensa ur.

Tips! Hemmamassage med foam roller

Den kallas för fattigmansmassage och är ett rör av tätt packat skummateriale. Rullen finns i olika längder och tjocklekar. Ytan kan antingen vara slät eller räfflad i och olika hård beroende på sort. Med en räfflad foam roll kommer du lättare åt triggerpunkter. Rullen funkar som en kavel. Läg dig ovanpå rullen med den kroppsdel som behöver manglas. Rulla sakta fram och tillbaka.

BILD 1 OCH 2 Läg dig ovanpå rullen så att den hamnar ungefär mitt på ryggen. Håll armarna vid huvudet och böj försiktigt huvud och axlar ner mot golvet. Andas ut när du böjer dig nedåt. Sträva efter att huvud och axlar når golvet, stanna kvar ett par sekunder i den positionen och vänd tillbaka upp, samtidigt som du andas ut. Upprepa tre till fem gånger. Flytta sedan rullen lite högre upp på ryggen och upprepa. Övningen mjukar upp din stela bröstrygg.

FALL SAFE
nordic

**VI KAN FALLSKYDD,
KONTAKTA OSS!**

Tel: 044-103499
E-mail: info@fallsafeonline.se

X-treme Lite

**FS242 | X-treme™ Lite Sele
FS920-TB | Fallskyddsblock**

Därför valde jag ställning

Variation i jobbet och nära hem till familjen. Det fick Kristoffer Dahl att starta eget tillsammans med sin bror. Nu är dagarna fyllda både av att bygga ställning och sitta på en kontorsstol.

Man kan säga att det är tack vare älgjakten som du kom in i branschen. Berätta.

En barndomskompis pappa var uppe hos oss för att han behövde ammunition till jakten. Brorsan hade timvikariat på äldreomsorgen men ville helst ha ett heltidsjobb. Så frågade grannen om han ville hänga med och bygga ställningar någon dag. Och sen blev han fast. När jag hade

muckat från lumpen så behövde de folk på brorsans jobb, och jag hade ju ingenting annat att göra. Så jag började där och är glad för det. Jag tycker det här är det bästa jobb som finns.

Vad är det du gillar så mycket?

Det är skönt att få vara runt mycket, till olika ställen. Och man får se resultat. Du

ser ju vad du har gjort på en dag. Så tycker jag att det är ett väldigt privilegium att få vara ute och jobba.

Och det här med att ha egen firma. Vad är det bästa med det?

Vi startade för sex år sedan, jag och min bror. Det vara bara en chansning vi gjorde. Vi visste ju inte hur det skulle gå, men vi

FAKTA

Namn: Kristoffer Dahl

Ålder: 32

Bor: I Sätilla

Yrke: Delägare på Bröderna Dahls byggnadsställningar AB

Familj: Sambo och två barn 2, 5 år och 8 månader.

Bästa ölet: Belgisk lambik. Den är gjord på vildjäst och får en mer syrlig smak. Är väldigt förtjust i suröl, men annars älskar jag all öl.

När känns jobbet som tyngst?

Jag tycker det är jobbigt när det är väldigt blött och kallt, men det är bara att gå ut och köra på och veta att man har en varm dusch när man kommer hem.

Om du inte skulle jobba med ställningar, vad skulle du då göra?

När jag gick på gymnasiet tänkte jag att jag skulle bli lärare, gå i fars fotspår. Men det fick jag inte för honom. Han sa att det var så dåliga framtidsutsikter, dålig lön och mycket slit. Men jag tycker det är kul med historia.

Vilket är det bästa tipset du har som chef över anställda för att få till en bra stämning på jobbet?

Det kanske inte är någon som tycker om mig, det vet jag ju inte. Men i och med att vi är ute och jobbar hela tiden jag och brorsan så pratar vi med de anställda och lär känna varandra. Vi försöker ha en firmafest i alla fall en gång i halvåret. Då försöker vi prata om annat än jobbet. Jag tycker nog att jag känner de flesta även på andra plan.

Text: Petra Westlin Bild: Patrik Bergenstäv

ville komma närmare hem och vara hos familjen mer. Vi hade så mycket restid. Det bästa är nog att vi själva kan påverka, det är ju vi som bestämmer. Och nu har vi jobb hemma så det räcker. Det är nån gång bara som vi har varit på vift.

Vad brukar uppdragen handla om?

Allt från villor till större bostadshus. Vi bygger formställningar också, för att staga upp betong, vid broar till exempel. Allra roligast är väderskyddstak. Det är lite mer avancerat och man får större utmaningar. Det blir mycket ritningar att följa. Så gäller det att bygga så att det står kvar där. Man får använda hjärnan mer.

Vad menar din bror med att du bygger till 120%?

Det blir ju väldigt långa dagar och det är tufft att få ihop allt. Kontoret får man ta på helger och kvällar. Men min sambo skulle nog säga att jag jobbar mer än 120%. Det blir nog 50-60 timmar i veckan. Det blir många dagar man funderar vad man håller på med.

Vad tar du tiden ifrån?

Det blir familjen och min fritid. Eftersom familjen prioriteras högst är det min egen fritid jag har väldigt lite av. Jag tycker om att umgås med mina barn, cykla Mountain Bike och brygga öl. Jag har fått till ett litet bryggeri hemma i matkällaren.

Bild: Daniel Pernikliski

STIBs styrelse söker nya ledamöter

Att vara med i styrelsen är en fantastisk chans att jobba aktivt med branschens frågor. Nu går flera ledamöter mot slutet av sin valda period, så styrelsen behöver fyl-

las på med nya. Valnämnden tar tacksamt emot alla förslag om lämpliga kandidater – tveka inte att kontakta: Håkan Jansson

h.jansson@gastbygg.com eller Robert Kal-sås info@byggastallning.se

Valnämnden

KONTAKTA OSS FÖR BRANSCHSPECIFIK HJÄLP ELLER RÅDGIVNING

Kontaktpgifter kansliet
Ställningsentreprenörerna
Box 38
294 21 Sölvesborg

Tel: 0456-333095
info@stib.a.se
SÖLVESBORG

Kanslichef Håkan: 0723294802
hakan@stib.a.se
Administratör Ingela: 0709-320 396
info@stib.a.se

Webbredaktör/kommunikatör:
Daniel: 0723294807
daniel@stib.a.se

Välkommen att kontakta oss:
Håkan Carlsson, Ingela Stjernberg
Carlsson och Daniel Pernikliski

Plankor, trappor och tillbehör till alla ställningssystem.

Läs mer på www.pcp.se

Säkerhet

PcP ställningsprodukter har det högsta friktionsvärdet R13 vilket garanterar en halkfri yta som känns trygg att arbeta på.

Aluminium

Allt vårt ställningsmaterial är legeringar med den speciella Aluminium alloy 3005-16 H66. Legeringen har bl a stor styrka, är saltvattenbeständig, har hög formbarhet och lufthärdar inte.

Egen märkning

Beställer du plankor, trappor eller tillbehör från PcP kan du få ditt företagsnamn instansat direkt från fabriken. Kontakta någon av våra säljare för mer information

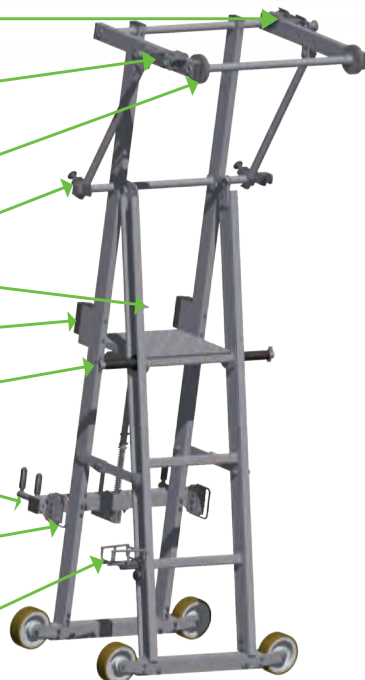
HiMount

Effektiv säkerhet för en högst effektiv byggnadsställning

Med +8 HiMount monteringsplattform kan en person montera ställningens fasta skyddsräcken och vertikaler med skarvning i bomlagnivå för optimal styrka. Allt under full säkerhet.

Materialhållare för gitterräcken
Materialhållare spiror/horisontaler
Hjul för transport upp och ned
Lås för räcke
Omvänd broms
Glidkuddar för överräcke
Extra fotsteg
Gaffel hindrar stjälpning åt alla håll
Handtag för Gaffel
Korg för långa spiror/horisontaler

- fungerar lika bra vid nedmontering.
- har materialhållare för spiror, gitterräcken, horisontaler, mm som ökar material hanteringssäkerheten samtidigt som de ökar effektiviteten i bygandet.
- fälls lätt ihop och säkras med inbyggda transportsäkringar när arbetet är färdigt.

PlusEight System AB

info@pluseight.net

www.pluseight.net

Göteborg
031-779 90 50

Stockholm
08-514 950 80

STIBs inplanerade kurser 2018

Efterfrågan på STIBs branschspecifika utbildningar runt om i landet är fortsatt hög och för att möta efterfrågan erbjuder vi likt tidigare utbildningarna vid fler tillfällen samt på fler orter. Ytterligare tillfällen utöver planerade kan tillkomma, bevaka och anmäl via STIBs hemsida www.stib.a.se.

Kurser	Kursort	Vecka
Y3 (särskild utbildning om ställningar)	Norsborg	1803
Y3 (särskild utbildning om ställningar)	Möndal	1804
Y3 (särskild utbildning om ställningar)	Luleå	1805
Y3 (särskild utbildning om ställningar)	Sollentuna	1807
Y3 (särskild utbildning om ställningar)	Kristianstad	1809
Y3 (särskild utbildning om ställningar)	Helsingborg	1812
Y3 (särskild utbildning om ställningar)	Luleå	1805
Y3 (särskild utbildning om ställningar)	Möndal	1844
Y3 (särskild utbildning om ställningar)	Sollentuna	1845
Y3 (särskild utbildning om ställningar)	Norsborg	1847
Tilläggsutbildning om våderskydd	Luleå	1806
Tilläggsutbildning om våderskydd	Norsborg	1808
Tilläggsutbildning om våderskydd	Möndal	1811
Tilläggsutbildning om våderskydd	Jönköping	1815
Tilläggsutbildning om våderskydd	Möndal	1843
Tilläggsutbildning om våderskydd	Sollentuna	1846
Arbetsledarkurs	Norsborg	1810
Arbetsledarkurs	Möndal	1844
Företagsledarkurs, steg 1	Gran Canaria	10-17/1 2018
Företagsledarkurs, steg 2	Gran Canaria	10-17/10 2018

Utbildningsaktiviteter 2017

Efterfrågan på STIBs utbildningar har under året varit fortsatt stor, när vi nu sammanställer utvärderingarna ser vi att vi lyckats tillgodose branschens efterfrågan och att kundnöjdheten motsvarar vår strävan att erbjuda högkvalitativa utbildningar.

Sedan 1 september 2016 gäller en ny utbildningsväg för ställningsbyggare som genomför sin yrkesutbildning där delar av utbildningen sker på distans, utbildningen

ska ge en stärkt kompetens och ökad säkerhet. De kurser som krävs för erhållande av BYN yrkesbevis är gemensamma grunder alla, gemensamma grunder hus och yrkesdel 2 & 3. Förutom de godkända teoretiska kurserna krävs också praktisk erfarenhet av ställningsbyggnation, den totala utbildningstiden till ett yrkesbevis för vuxenlärning är 4200 timmar.

STIB UTBILDNINGAR 2017		
	Genomförda 2017 Antal deltagare	Genomförda totalt Antal deltagare
Y1 (Allmän utbildning om ställningar)	149	4161
Y2-Y3 (Särskild utbildning om ställningar)	89	3619
Gemensamma Grunder Alla (Grundläggande byggkunskaper för yrkesbevis)	76	76
Gemensamma Grunder Hus (Fördjupning i byggprocessen för yrkesbevis)	74	74
Validering (Särskild utbildning om ställningar)	152	416
Tilläggsutbildning om våderskydd	117	826
Arbetsledarkurs	43	227
Företagsledarkurs, Steg 1	22	379
Företagsledarkurs, Steg 2	18	177

STIB välkomnar nya medlemmar

Brinkab AB,
Hudiksvall

Bygginsatsen i Nacka AB,
Saltsjö-Boo

Högboms Ställningsmontage AB,
Östersund

Krag Solution AB,
Stockholm

**No Problems Scaffolding
Skaraborg AB,**
Lidköping

Skandinaviska Byggställningar AB,
Oxie

Ställningsbyggarna i Bromölla AB,
Bromölla

Östergötlands Ställningsproffs AB,
Norrköping

God jul!

önskar redaktionen

PRISTAGARE

I KORSORDET 1/2017

1:a pris

10 trisslotter

Leif Boberg, Torshälla

2:a pris

5 trisslotter

Rikkard Pernklint, Kinna

3:e-5:e pris

Lars-Göran Johansson, Höllviken

Tommy Stjernberg, Bromölla

Bernt Karlsson, Karlstad

LÖSNING KORSORD

STÄLLNINGSAKTUELLT NR 1 /2017

									A		V	I	Ä						
									S	M	A	K	Ä	M	N	E	N		
										S	K	A	D	A		K	D		
									M	A	T	S	E	R	V	E	R		
										G	E	R	K		N	I			
										O	R	D	L	E	K		N		
	V	E	E	I	N				R	S	A		R	U	G	G			
	I	N	G	E	T		S	L	Å	R		E	N			R	R		
P	R	O	G	R	A	M	M	E	R	I	N	G	S	S	P	R	Å	K	
	U	L		B	E	D		S	A	L		V	A		T	Å			
	S	T	Ä	L	L	N	I	N	G	S	M	A	T	E	R	I	A	L	
	S	E	R	I	E		S	I	R	E	N		A	N	A	R		D	
A	J		L	E	R	A		N	Å	L	A	R		S	T		B	O	
	U	S	A		A	V	I	G	T		R	O	C	K		V	A	L	
A	K	T		P	R		N		T	T		B	I		S	O	M	M	
	D	U	V	A		A	N	S		E	M	O		D	E	L	B	A	
L	O	M	A	R		P	E	R	F	E	C	T		C	O	N	T	U	R

STIB-AUKTORISERADE FÖRETAG

AB Br. Falks Byggnadsställningar

Monteringsställningar AB

ABC Ställningsmontage AB

Murbiten Ställning AB

AC Ställningsmontage AB

Plus Montage AB

AC Ställningsmontage Forsmark AB

Ramirent Safe Access AB

Aros Byggställningar AB

rapid hyrställningar AB

Bege Plattform & Ställning AB

RSG Ställningar AB

Bergnäsets Ställningsmontage i Luleå AB

Safecon Byggnadsställningar AB

Br. Birgersson Bygg AB

Sjöbergs Ställningar AB

Bromölla Ställningsmontage AB

Ställningsbyggarna i Sundsvall AB

Expandra Byggnadsställningar AB

Ställningsmontage & Industrijäms AB

Gillis Ställningar AB

Ställningsmontage Syd AB

Gästriklands Byggnadsställningar AB

Ställningsmontage Z AB

Hermansson Byggställningar AB

Sydställningar i Sölvesborg AB

Hyrex AB

Veberöds Ställningsmontage AB

IBS Byggnadsställningar AB

Vikströms Byggnadsställningar AB

JPK Byggställningar AB

XERVON Sweden AB

JUF Byggnadsställningar AB

Malmö Ställningsservice AB

Midroc Ställningar AB

PERI UP ställningssystem

Säkra lösningar för en trygg arbetsmiljö

Fasadställning, Industriställning. Trapptorn. Understödning. Väderskydd.

Det mycket flexibla ställningssystemet PERI UP kan i princip tillgodose alla önskemål för nyproduktion, renovering av fastigheter samt industriella ställningslösningar.

- Tekniska lösningar med konstruktionsansvar
- "Gravity Lock" för snabb och säker montering
- Säkerhetsfokus för trygg arbetsmiljö

**Vi önskar er alla en riktigt
God Jul & Gott Nytt År!**

PERI[®]

**Form
Ställning
Plywood
Konstruktion**

www.peri.se

JULKRYSS STÄLLNINGSAKTUELLT 2/2017

Söglaas vintertid		De är enikna		Erfaren		Robust		Snurrig		Två- mastade skutor	
				LSD		Träslag		Frys- punkt		Arran- gera kort	
								Firas i april			
Hon bär dok								Kru			
Lugs i Skåne				Yt- vidder							
Kymmer bärs				I birst på							
						Killekort					
						Styr- medel					
Rea Brukar kvinno- läppar				Var vise män Ges för avfärd				Nämnde			
						Här		Söka förmå			
						Goja				Gör den som laktas	
Gamkäk				XVIII				Häse på TVS			
Pryda				Träd						Sur och vresig	
								Musikal med jamare Karta			
Boötår av kalk		Hittas i julgröt Verkliga		Planlagt i detalj Neon		Innehas		Utrop I kabel		Ackord Tecken för ton	
				Sporer från lum- merväxt Kassera		Del av match I skala		I fråga om tid			
Blir vi väl alla lite extra i juletid						Tillagas över glöd Bädd					
Ses i börs		Rova Kort nummer		Tennessee i kemin Defekt		Före EU Led		I kör Medde- lande		Obun- den	
Skralt Gles- de ut				Fågel Ges baby		Rymd- organ Skriver Gert Liv				Uttryck Bruten	
						Gjorde den som tjallade		Säll- synta			
Väst- kust- stad		Av en ren händelse									

© HP / korsordexpert.se 2017 #950 www.korsordexpert.se

Lösningen skickas till:

Ställningsentreprenörerna (korsord)
Box 38
294 21 Sölvesborg

**Senast inlämning av korsord
nr 2/2017 är den 31/3-2018.**

Bland de rätta svaren lottar vi ut följande:

- 1:a pris 10 st. trisslotter
- 2:a pris 5 st. trisslotter
- 3-5 pris 2 st. trisslotter

Namn: _____

Adress: _____

Postnr: Ort: _____

FW FACKVERKSSYSTEM GÖR DET OMÖJLIGA ENKELT

Mångsidig problemlösare med obegränsade tillämpningar

- ▶ Perfekt integrerat i Layher Allround-systemet
- ▶ Smidiga och lättbyggda delar
- ▶ Stora spännvidder och hög lastkapacitet

God jul & Gott nytt år önskar vi på

Allround FW Fackverkssystem. En praktisk problemlösare där bara fantasin sätter gränserna. Du bygger snabbt och smidigt stödbalkar, utkragningar, hängställningar, arbetsplattformar - eller vad du vill!
– Mer möjligheter från Layher.

www.layher.se

Layher®

Mer möjligheter. Ställningssystemet.